

---

# FÖRSLAG TILL SKYDDSFÖRESKRIFTER FÖR ÖBBÖNS VATTENSKYDDSSOMRÅDE

---

Fastställda av kommunfullmäktige, § 17, 2020-02-24

### **Skyddsföreskrifter inom vattenskyddsområde för grundvattentäkten Öbbön, Munkedals kommun**

Här anges restriktioner som är specifika för Öbböns grundvattentäkt. De har utformats med vattentäktens nutida och framtida skyddsbehov i fokus och representerar i många avseenden en tillämpning och uttolkning av de intentioner som uttrycks i miljöbalkens allmänna hänsynsregler (MB 2 kap). I vissa fall kan en föreskrift med stöd av miljöbalkens 7 kap innefatta ett större krav på försiktighet än vad som följer av miljöbalkens allmänna hänsynsregler. Föreskrifter för vattenskyddsområde meddelas med stöd av 7 kap. 22 § miljöbalken.

I hela vattenskyddsområdet gäller de restriktioner och anvisningar som gäller generellt för skyddsområden:

- Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning och viss övrig hantering av växtskyddsmedel (NFS 2015:2)
- Naturvårdsverkets föreskrifter gällande skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor (NFS 2017:5)

### **Zonindelning av vattenskyddsområdet**

Vattenskyddsområdet för Öbbön grundvattentäkt utgörs av följande skyddszoner:

- Vattentäktszon
- Primär skyddszon
- Sekundär skyddszon A
- Sekundär skyddszon B

Indelningen av zonerna har gjorts enligt nedan beskrivna kriterier och förklaras detaljerat i det tekniska underlaget. Skyddsföreskrifterna hänvisar till dessa skyddszoner.

#### Vattentäktszon

Syftet med vattentäktszonen är att säkra ett effektivt närskydd för en vattentäkt. Principen ska vara att området ska vara otillgängligt för andra än vattentäktsinnehavaren och bör därför skyddas mot obehöriga genom inhägnad.

---

Vattentäktszonen Öbböns vattenskyddsområde utgörs av den fastighet där brunnarna är belägna.

#### Primär skyddszon

Syftet med den primära skyddszonen är att skapa handlingsutrymme vid händelse av akut förorening. Transporttiden för grundvattnet från den primära skyddszonens yttre gräns till vattentäktszonen bedöms vara ca 100 dygn.

Primär skyddszon i Öbböns vattenskyddsområden utgörs av områden med grovkorniga jordarter vilket gör vattentäkten sårbar för föroreningar på markytan eller områden där vatten som rinner av från berg eller finkorniga jordarter kan infiltrera i området med grovkorniga jordarter.

#### Sekundär skyddszon A, Sekundär skyddszon B

Syftet med den sekundära skyddszonen är att bibehålla en hög grundvattenkvalitet eller att förbättra kvaliteten. Transporttiden för grundvattnet från den sekundära skyddszonens yttre gräns till vattentäktszonen bedöms vara ca ett år. Vid avgränsning av sekundär skyddszon för Öbböns grundvattentäkt har hänsyn till de geologiska förhållandena kring vattentäkten medfört två olika sorters sekundär skyddszon. I föreskrifterna är det skillnad på sekundär skyddszon som utgörs av finkorniga jordarter som överlagrar ett grundvattenmagasin med grovt material och om den sekundära skyddszonen huvudsakligen utgörs av ett så kallat öppet grundvattenmagasin utan lager av finmaterial över.

I Öbböns vattenskyddsområden finns två olika sekundära skyddszoner. Sekundär skyddszon A utgörs av områden med grovkorniga jordarter vilket gör vattentäkten sårbar för föroreningar på markytan eller områden där vatten som rinner av från berg eller finkorniga jordarter kan infiltrera i området med grovkorniga jordarter. Sekundär skyddszon B utgörs av område där finkorniga jordarter överlagrar ett grundvattenmagasin med grovt material vilket gör vattentäkten mindre sårbar för föroreningar på markytan.

## § 1 Vattentäktsson

Inom vattentäktssonen är all annan verksamhet än vattentäktssverksamhet förbjuden. Området skall vara inhägnat. Annans mark får tas i anspråk för detta (7 kap 22 § miljöbalken).

## §2 För vattnet skadliga ämnen

§	Primär skyddszone	Sekundär skyddszone A	Sekundär skyddszone B
2a	Hantering av mer än 250 liter petroleumprodukter får ej ske utan tillstånd.  <i>Undantag gäller om hanteringen sker inom sekundärt skydd. Undantag gäller också för transport samt bränsle i fordonets egen drifttank.</i>	Hantering av mer än 250 liter petroleumprodukter får ej ske utan tillstånd.  <i>Undantag gäller om hanteringen sker inom sekundärt skydd. Undantag gäller också för transport samt bränsle i fordonets egen drifttank.</i>	---
2b	Hantering av mer än 25 liter för grund- eller ytvattnet skadliga ämnen såsom impregneringsmedel, lösningsmedel eller andra miljöfarliga kemiska produkter får ej ske utan tillstånd.	Hantering av mer än 25 liter för grund- eller ytvattnet skadliga ämnen såsom impregneringsmedel, lösningsmedel eller andra miljöfarliga kemiska produkter får ej ske utan tillstånd.	---
2c	Fordonstvätt med avfettningssmedel eller därmed liknande produkter får ej ske utan tillstånd.  <i>Undantag gäller tvätt i anläggning som prövats vid anmälan eller tillstånd enligt miljöbalken.</i>	Fordonstvätt med avfettningssmedel eller därmed liknande produkter får ej ske utan tillstånd.  <i>Undantag gäller tvätt i anläggning som prövats vid anmälan eller tillstånd enligt miljöbalken.</i>	---

§	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon A	Sekundär skyddszon B
2d	<p>Uppställning av tankbilar, tankbilssläp, järnvägstankvagnar eller andra transportbehållare, rymmande mer än 25 l, och som innehåller petroleumprodukter, övrigt farligt gods eller andra hälsoeller miljöfarliga produkter är förbjudet.</p> <p><i>Undantag gäller om hanteringen sker inom sekundärt skydd.</i> <i>Undantag gäller även i fastighet under tillsyn eller utan golvbrunn.</i></p> <p><i>Undantag gäller också för bränsle i fordon som passerar genom området.</i></p>	---	---
2e	<p>Inrättande av avloppsanläggning där bad-, disk- och tvättvatten (BDT-vatten) kan infiltrera i marken är förbjudet.</p>	<p>Inrättande av avloppsanläggning där bad-, disk- och tvättvatten (BDT-vatten) kan infiltrera i marken får ej ske utan tillstånd.</p>	---
2f	<p>Uppläggning av bark, flis, spån, timmer och liknande utan tät täckning under längre tid än en avverkningsssäsong är förbjudet.</p> <p><i>Undantag gäller för uppläggning av ved eller andra träbaserade produkter, avsedda för ett års förbrukning för uppvärmning av bostad eller motsvarande, på den aktuella fastigheten.</i></p>	<p>Uppläggning av bark, flis, spån, timmer och liknande utan tät täckning under längre tid än en avverkningsssäsong får ej ske utan tillstånd.</p> <p><i>Undantag gäller för uppläggning av ved eller andra träbaserade produkter, avsedda för ett års förbrukning för uppvärmning av bostad eller motsvarande, på den aktuella fastigheten.</i></p>	---

§	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon A	Sekundär skyddszon B
2g	<p>Uppläggning och deponering av avfall är förbjudet.</p> <p><i>Undantag gäller för sopkärl för enskilt hushålls sophantering eller hushållskomposter på den egna tomten.</i></p>	<p>Uppläggning och deponering av avfall är förbjudet.</p> <p><i>Undantag gäller för sopkärl för enskilt hushålls sophantering eller hushållskomposter på den egna tomten.</i></p>	---
2h	<p>Uppläggning och deponering av förorenade massor eller massor med okänt föroreningsinnehåll är förbjudet.</p>	<p>Uppläggning och deponering av förorenade massor eller massor med okänt föroreningsinnehåll är förbjudet.</p>	---
2i	<p>Uppläggning och deponering av asfalt och oljegrus är förbjudet.</p>	<p>Uppläggning av asfalt och oljegrus får ej ske utan tillstånd.</p>	---
2j	<p>Miljöfarlig verksamhet eller åtgärd som är anmälningspliktig enligt 2-32 kap i miljöprövningsförordningen (2013:251) får ej bedrivas utan tillstånd.</p>	<p>Miljöfarlig verksamhet eller åtgärd som är anmälningspliktig enligt 2-32 kap i miljöprövningsförordningen (2013:251) får ej bedrivas utan tillstånd.</p> <p><i>Undantag gäller för sådan miljöfarlig verksamhet eller åtgärd vilken anmälts till behörig myndighet före dagen för fastställandet av dessa skyddsföreskrifter.</i></p>	<p>Miljöfarlig verksamhet eller åtgärd som är anmälningspliktig enligt 2-32 kap i miljöprövningsförordningen (2013:251) får ej bedrivas utan tillstånd.</p> <p><i>Undantag gäller för sådan miljöfarlig verksamhet eller åtgärd vilken anmälts till behörig myndighet före dagen för fastställandet av dessa skyddsföreskrifter.</i></p>

### §3 Mikrobiella föroreningar

§	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon A	Sekundär skyddszon B
3a	Inrättande av avloppsanläggning där klosettvattnen kan infiltrera i marken i marken är förbjudet.	Inrättande av avloppsanläggning där klosettvattnen kan infiltrera i marken i marken får ej ske utan tillstånd.	Inrättande av avloppsanläggning där klosettvattnen kan infiltrera i marken i marken får ej ske utan tillstånd.
3b	Spridning av slam eller urin från reningsverk eller från enskild reningsanläggning är förbjudet	Spridning av slam eller urin från reningsverk eller från enskild reningsanläggning får ej ske utan tillstånd.	---
3c	Spridning av naturgödsel får ej ske utan tillstånd. <i>Undantag gäller för den hantering som motsvarar årlig skötsel av privat tomtmark.</i>	Spridning av naturgödsel får ej ske utan tillstånd. <i>Undantag gäller för den hantering som motsvarar årlig skötsel av privat tomtmark.</i>	---
3d	Lagring av naturgödsel är förbjudet.	Lagring av naturgödsel får ej ske utan tillstånd.	---
3e	Nyetablering av djurhållning med lantbruksdjur får ej ske utan anmälan.	Nyetablering av djurhållning med lantbruksdjur får ej ske utan anmälan.	---

#### §4 Bekämpningsmedel

§	Primär skyddszone	Sekundär skyddszone A	Sekundär skyddszone B
4a	<p>Hantering av kemiska bekämpningsmedel är förbjudet.</p> <p><i>Undantag gäller för privatpersoners hantering inomhus.</i></p> <p><i>Undantag gäller bekämpning av skadedjur inomhus.</i></p> <p><i>Undantag gäller för transport.</i></p>	<p>Hantering av kemiska bekämpningsmedel får ej ske utan tillstånd.</p> <p><i>Undantag gäller för den hantering som motsvarar privatpersoners årliga skötsel av privat tomtmark.</i></p> <p><i>Undantag gäller bekämpning av skadedjur inomhus.</i></p> <p><i>Undantag gäller för transport.</i></p>	---
4b	<p>Jord- eller vattenslagning av plantor som behandlats med bekämpningsmedel är förbjudet.</p>	<p>Jord- eller vattenslagning av plantor som behandlats med bekämpningsmedel är förbjudet.</p>	---

## § 5 Markpartiklar mm

§	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon A	Sekundär skyddszon B
5a	All materialtäktsverksamhet är förbjuden.	---	---
5b	Schaktning och grävning får ej ske utan tillstånd.  <i>Undantag gäller för schaktning och grävning med en sammanhängande jord-/bergvolym som är mindre än 200 m<sup>3</sup> och som sker mer än 5 meter över högsta grundvattennivå.</i>	Schaktning och grävning får ej ske utan anmälan.  <i>Undantag gäller för schaktning och grävning med en sammanhängande jord-/bergvolym som är mindre än 200 m<sup>3</sup> och som sker mer än 5 meter över högsta grundvattennivå.</i>	Schaktning och grävning får ej ske utan tillstånd  <i>Undantag gäller för schaktning och grävning med en sammanhängande jord-/bergvolym som är mindre än 200 m<sup>3</sup> och som lämnar mer än 10 meter finmaterial kvar över det undre grundvattenmagasinet.</i>
5c	Pålning och spontning är förbjudet.  <i>Undantag gäller för pålning och spontning ner till 2 meter under markytan.</i>	Pålning och spontning får ej ske utan tillstånd.  <i>Undantag gäller för pålning och spontning ner till 2 meter under markytan.</i>	Pålning och spontning är förbjudet.  <i>Undantag gäller för pålning och spontning ner till 2 meter under markytan.</i>
5d	Borrning i jord eller berg är förbjudet.  <i>Undantag gäller för borrning ner till 2 meter under markytan.</i>	Borrning i jord eller berg får ej ske utan tillstånd.  <i>Undantag gäller för borrning ner till 2 meter under markytan.</i>	Borrning i jord eller berg är förbjudet.  <i>Undantag gäller för borrning ner till 2 meter under markytan.</i>
5e	Planerat beläggningsarbete och förbättringsarbeten på väg på en total yta av 200 m <sup>2</sup> eller mer vid samma tillfälle, får ej ske utan anmälan.  <i>Undantag gäller för årligt underhåll och akuta insatser för trafiksäkerhet och framkomlighet.</i>	Planerat beläggningsarbete och förbättringsarbeten på väg på en total yta av 200 m <sup>2</sup> eller mer vid samma tillfälle, får ej ske utan anmälan.  <i>Undantag gäller för årligt underhåll och akuta insatser för trafiksäkerhet och framkomlighet.</i>	---
5f	Nyanläggning av väg eller parkeringsplats omfattande mer än 100 m <sup>2</sup> får ej ske utan tillstånd.	Nyanläggning av väg eller parkeringsplats omfattande mer än 100 m <sup>2</sup> får ej ske utan tillstånd.	---



## § 6 Utvinning, tillförsel och lagring av energi och vatten

§	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon A	Sekundär skyddszon B
6a	Nyetablering av anläggning där värme eller kyla utvinns ur, tillförs till eller lagras i mark eller berg är förbjudet.	Ny etablering av anläggning där värme eller kyla utvinns ur, tillförs till eller lagras i mark eller berg får ej ske utan tillstånd	Nyetablering av anläggning där värme eller kyla utvinns ur, tillförs till eller lagras i mark eller berg är förbjudet.
6b	Nyetablering av anläggning för uttag av vatten ur jord eller berg får ej ske utan tillstånd.	Nyetablering av anläggning för uttag av vatten ur jord eller berg får ej ske utan tillstånd.	Nyetablering av anläggning för uttag av vatten ur jord eller berg är förbjudet.

## § 7 Allmänna bestämmelser

- a) Tillsyn enligt dessa föreskrifter utövas av Miljönämnden i mellersta Bohuslän.
- b) I de fall tillstånd krävs enligt dessa föreskrifter ska skriftlig ansökan skickas till Miljönämnden i mellersta Bohuslän. I samband med sådan prövning kan nämnden föreskriva särskilda villkor som anses erforderliga för att undvika oacceptabel vattenförorening.
- c) I de fall anmälan krävs enligt dessa föreskrifter ska skriftlig anmälan skickas till Miljönämnden i mellersta Bohuslän. Nämnden kan förelägga om särskilda försiktighetsmått som anses erforderliga för att undvika oacceptabel vattenförorening.
- d) Dispens från förbud enligt dessa föreskrifter kan medges av Miljönämnden i mellersta Bohuslän efter remiss till huvudman för vattentakten. I samband med sådan prövning kan nämnden föreskriva särskilda villkor som anses erforderliga för att undvika oacceptabel vattenförorening.
- e) Brott mot skyddsföreskrifterna kan medföra påföljd enligt 29 kap 2 och 2a §§ Miljöbalken om inte andra ansvarsbestämmelser blir tillämpliga.
- f) Tillstånd enligt dessa skyddsföreskrifter krävs inte om verksamheten tillståndsprövat eller är under pågående tillståndsprövning enligt miljöbalkens 9, 11 och 12 kapitel eller annan förordning utfärdad eller med stöd av miljöbalken.
- g) Fastighetsägare, nyttjare av fastighet eller verksamhetsutövare inom vattenskyddsområdet ska omedelbart anmäla spill, läckage och andra händelser om de är av sådan omfattning att de kan medföra risk för vattenförorening. Anmälan ska göras till Räddningstjänsten. Inträffade olyckor ska omedelbart rapporteras på telefon 112.

---

## 8 § Skyltning

- a) Där statliga eller kommunala vägar passerar genom området ansvarar vattentäktens huvudman för att det finns skyltar som utmärker och informerar om vattenskyddsområdet. Annans mark får tas i anspråk för detta (7 kap 22 § miljöbalken). Utformningen av skyltar ska följa rekommendationer från berörda myndigheter och statliga verk.
- b) Där petroleumprodukter eller andra hälso- och miljöfarliga produkter hanteras ska skylt finnas som informerar om vattenskyddsområdets existens. Skyltarna tillhandahålls av vattentäktens huvudman. Undantag gäller vid hantering för hushållsbehov.

## 9 § Övergångsbestämmelser

- a) Skyddsföreskrifterna gäller enligt 7 kap. 22 § Miljöbalken omedelbart då vattenskyddsområdet träder ikraft, även om de överklagas.
- b) Verksamhet som har påbörjats före ikraftträdandet och som genom dessa skyddsföreskrifter blir tillståndspliktig får fortsätta att bedrivas till och med den 31 december 2021<sup>1</sup>. Därefter får verksamheten bedrivas endast om den som bedriver verksamheten lämnat in en ansökan om tillstånd till tillståndsmyndigheten senast den 31 december 2021.
- c) Verksamhet som har påbörjats före ikraftträdandet och som genom dessa skyddsföreskrifter blir anmälningspliktig får fortsätta att bedrivas till och med den 31 december 2021<sup>2</sup>. Därefter får verksamheten bedrivas endast om verksamheten är anmäld senast den 31 december 2021.
- d) Verksamhet som har påbörjats före ikraftträdandet och som genom dessa skyddsföreskrifter blir förbjuden får fortsätta att bedrivas till och med den 31 december 2021<sup>3</sup>. Därefter får verksamheten bedrivas endast om verksamheten erhållit dispens från förbudet senast den 31 december 2021.

---

<sup>1</sup> Datum sätts vanligtvis till två år efter ikraftträdande.

<sup>2</sup> Datum sätts vanligtvis till två år efter ikraftträdande.

<sup>3</sup> Datum sätts vanligtvis till två år efter ikraftträdande.

---

## DEFINITIONER AV BEGREPP

### Avverkningsäsosong

Med avverkningsäsosong avses i dessa föreskrifter tiden mellan knoppsprickning ett år till nästa års knoppsprickning.

### Avfall

Avfall definieras enligt Avfallsförordning (2011:927). Undantag gäller för hushållsavfall från enskilt hushåll, vilket läggs i särskilda tunnor för regelbunden sophämtning, vilket enligt dessa föreskrifter inte att betrakta som avfall. Detta gäller även komposterbart hushållsavfall från enskilt hushåll, vilket läggs i hushållskompost på den egna tomten. Trädgårdsavfall betraktas ej heller som avfall.

### Deponering

Med deponering avses att lägga upp t.ex. massor, avfall etc. på land och där det som läggs upp ligger kvar under längre tid än 1 år. Deponering omfattar även användande av avfall och schaktmassor för anläggningsändamål.

### Fordon

Med fordon avses i dessa föreskrifter ett motordrivet transportmedel/arbetsredskap som kan framföras på mark, vatten eller is.

### Förorenade massor

Med förorenade massor avses massor från ett *förorenat område eller efterbehandlingsobjekt*, det vill säga från *ett område, en deponi, mark, grundvatten eller sediment som är förorenat och vars föroreningshalter påtagligt överskrider lokal/regional bakgrundshalt*. Vad som avses med förorenade massor kan därför variera mellan olika platser och får avgöras av den kommunala tillsynsmyndigheten.

### Hantering

Med hantering avses i dessa föreskrifter en verksamhet eller åtgärd som utgörs av tillverkning, bearbetning, behandling, förpackning, förvaring, transport, användning, omhändertagande, destruktion, konvertering, saluförande, överlåtelse och därmed jämförliga förfaranden.

### Husbehovstäkt

Med husbehovstäkt avses sådant uttag av material som ska användas inom den egna fastigheten för dess egna behov. Definitionen är inte kopplad till en volym. En husbehovstäkt

---

där det utbrutna materialet används som ersättning för tjänster, avyttras eller på annat sätt utnyttjas kommersiellt betraktas ej som husbehovstäkt (NFS 2003:2).

#### Hushållsbehov

Med hushållsbehov avses i dessa föreskrifter hantering av enstaka för-packningar av de största storlekarna man som enskild konsument kan köpa i detaljhandeln. Tillfällig förvaring i samband med målning av ett enskilt bostadshus ska också anses vara hushållsbehov.

#### Husbehovstäkt

Med husbehovstäkt avses i dessa föreskrifter sådant uttag av material som ska användas inom den egna fastigheten för dess egna behov. Definitionen är inte kopplad till en volym. En materialtäkt där det utbrutna materialet används som ersättning för tjänster, avyttras eller på annat sätt utnyttjas kommersiellt betraktas ej som husbehovstäkt.

#### Jord- och vattenslagning

Med jord- och vattenslagning avses i dessa föreskrifter tillfällig mellanlagring i dike eller jord av ett stort antal plantor vid återplantering av skog.

#### Kemiskt bekämpningsmedel

Med kemiska bekämpningsmedel avses i dessa föreskrifter kemiska produkter avsedda att förebygga eller motverka att djur, växter eller mikroorganismer som förorsakar skada eller olägenhet för människors hälsa eller skada på egendom.

#### Lantbruksdjur

Med lantbruksdjur avses i dessa föreskrifter nötkreatur, häst, get, får eller svin, pälsdjur eller fjäderfä som inte är sällskapsdjur

#### Materialtäkt

Med materialtäkt avses i dessa föreskrifter täkt av berg samt sten, grus, sand, lera, jord, torv eller andra jordarter.

#### Markarbete

Med markarbete avses i dessa föreskrifter grävning, borrhning, pålning, spontning och andra jämförbara arbeten som påverkar markens utseende och struktur. Schaktningsarbete i samband med ledningsarbete, markavvattningsanläggningar och vägunderhåll eller liknande omfattas inte av tillståndsplikt.

#### Naturgödsel

Med naturgödsel avses i dessa föreskrifter avföring och urin från husdjur vilket också innefattar boskap.

---

### Pågående verksamhet

Med pågående avses i dessa föreskrifter den verksamhet som var aktiv det datum då dessa föreskrifter fastställdes och vann laga kraft.

### Sekundärt skydd

Med sekundärt skydd avses i dessa föreskrifter;

- a) invallning för enskilt förvaringskärl som rymmer hela kärlets volym, eller
- b) invallning som är gemensam för flera förvaringskärl som rymmer minst 50 % av den totala lagringskapaciteten, dock minst den största cisternens volym, eller
- c) dubbelmantlade rörledningar eller
- d) uppsamlingstråg eller annan anordning som säkerställer att vätska och andra medier kan uppfångas från ett läckande förvaringskärl eller vid spill.

Det sekundära skyddet utgörs av ett tätt material som är beständigt mot avsett ämne. Det sekundära skyddet ska omfatta alla delar som omfattas av föreskrift. Det sekundära skyddet utgörs av ett tätt material som är beständigt mot avsett medie.

### Tomtmark

Med tomtmark avses i dessa skyddsföreskrifter villatomter samt motsvarande ytor runt bostadshus på jordbruksfastigheter.

### Uppläggning

Med uppläggning avses att lägga upp t.ex. massor, avfall etc. på land och där det som läggs upp ligger kvar under en tillfällig period på minst en vecka upp till ett år. Uppläggning omfattar även användande av avfall och schaktmassor för anläggningsändamål.